

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2018)0204

A tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége az Európai Unióban

Az Európai Parlament 2018. május 3-i állásfoglalása a tömegtájékoztatás szabadságáról és sokszínűségéről az Európai Unióban (2017/2209(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 3., 6., 7., 9., 10., 11. és 49. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9., 10. és 16. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményének 10. cikkére, az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatára, valamint az Európai Szociális Chartára,
- tekintettel a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményre, amelyet az ENSZ 1965. december 21-i Közgyűlése 2106. sz. határozatával fogadtak el és nyitottak meg aláírásra és ratifikálásra,
- tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,
- tekintettel a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló 29. jegyzőkönyvre,
- tekintettel a Sajtószabadság Európai Chartájára,
- tekintettel az Európa Tanács nőekkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló Egyezményére,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának és Parlamenti Közgyűlésének nyilatkozataira, ajánlásaira és állásfoglalásaira, valamint a Velencei Bizottságnak a jogállamiság kritériumait tartalmazó listájára,

¹ HL L 145., 2001.5.31., 43. o.

- tekintettel az Európa Tanács „Journalists under pressure – Unwarranted interference, fear and self-censorship in Europe” (Nyomás alatt az újságírók – indokolatlan beavatkozás, félelem és öncenzúra Európában) című tanulmányára,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az Egyesült Nemzetek Korrupció elleni egyezményére, valamint a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának 34. általános megjegyzésére,
- tekintettel az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekre,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének és Emberi Jogi Tanácsának vonatkozó határozataira, valamint az ENSZ véleményalkotási és -nyilvánítási szabadsághoz való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges előadójának jelentéseire,
- tekintettel az újságírók biztonságával és a büntetlenség kérdésével foglalkozó ENSZ cselekvési tervre,
- tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek (EBESZ), és különösen a tömegtájékoztatás szabadságával foglalkozó képviselőjének a tömegtájékoztatás szabadságának terén végzett munkájára,
- tekintettel az Európa Tanács az újságírás és az újságírók biztonságának előmozdítását és védelmét célzó platformja által végzett munkára,
- tekintettel az ENSZ véleményalkotási és -nyilvánítási szabadsághoz való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges előadójának, az EBESZ tömegtájékoztatás szabadságával foglalkozó képviselőjének, az Amerikai Államok Szervezete (OAS) tömegtájékoztatás szabadságával foglalkozó különleges előadójának, valamint az Emberi Jogok és a Népek Jogai Afrikai Bizottsága véleménynyilvánítás szabadságával és az információhoz való hozzáféréssel foglalkozó különleges előadójának 2017. március 3-án kiadott, a véleménynyilvánítás szabadságáról, valamint az „álhírekről”, a félretájékoztatásról és a propagandáról szóló együttes nyilatkozatára,
- tekintettel a Riporterek Határok Nélkül által közzétett sajtószabadság-index eredményeire, valamint az Európai Egyetemi Intézet tömegtájékoztatás szabadságával és sokszínűségével foglalkozó központja által működtetett Médiapluralizmus Monitor eredményeire,
- tekintettel az ARTICLE 19 által közzétett „Defining Defamation: Principles on Freedom of Expression and Protection of Reputation” (A rágalmazás meghatározása: a véleménynyilvánítás szabadságára és a jó hírnév védelmére vonatkozó alapelvek) című szakpolitikai összefoglalóra,
- tekintettel „Az EU Alapjogi Chartája: a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó irányadó szabályozás az EU-ban” című, 2013. május 21-i állásfoglalására¹,

¹ HL C 55., 2016.2.12., 33. o.

- tekintettel az egyesült államokbeli NSA megfigyelési programjáról, a különféle tagállamokban megfigyelést végző szervekről és az uniós polgárok alapvető jogaira gyakorolt hatásukról, valamint a transzatlanti bel- és igazságügyi együttműködésről szóló 2014. március 12-i¹, valamint az európai uniós polgárok tömeges elektronikus megfigyeléséről szóló, 2014. március 12-i európai parlamenti állásfoglalás nyomán követéséről szóló, 2015. október 29-i állásfoglalására²,
- tekintettel a „az Európai Unión belüli e-demokráciáról: lehetőség és kihívások” című 2017. március 16-i állásfoglalására³,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, az Európai Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel „A visszaélést bejelentő személyek szerepe az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében” című, 2017. február 14-i⁵, valamint a vállalatok és állami szervek bizalmas információit közérdekből bejelentő személyek védelmére szolgáló jogszerű intézkedésekről szóló, 2017. október 24-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel a digitális környezetben a tömegtájékoztatás szabadságáról és sokszínűségéről szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetésekre⁷,
- tekintettel az EU emberi jogi iránymutatásaira az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról, valamint az Európai Bizottság iránymutatásaira a csatlakozó országokbeli tömegtájékoztatás szabadságának és integritásának elősegítéséhez a 2014–2020-as időszakban nyújtandó uniós támogatásokról,
- tekintettel az Európai Bizottság „Médiapluralizmus és demokrácia” című, 2016. évi éves alapjogi kollokviumára, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által e témában közzétett közleményekre,
- tekintettel az álhírekkel és az online félretájékoztatással foglalkozó magas szintű szakértői munkacsoportra, amelyet a Bizottság bízott meg azzal, hogy adjon tanácsot az álhírkeltés mértékének felmérésével, valamint az érintett érdekelt felek szerepeinek és feladatainak meghatározásával kapcsolatban,
- tekintettel az európai adatvédelmi biztos 5/2016. véleményére az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv (2002/58/EK) felülvizsgálatáról,
- tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁸,

¹ HL C 378., 2017.11.9., 104. o.

² HL C 355., 2017.10.20., 51. o.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0095.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0409.

⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0022.

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0402.

⁷ HL C 32., 2014.2.4., 6. o.

⁸ HL L 88., 2017.3.31., 6. o.

- tekintettel az Európai Tanács 2017. június 22-i következtetéseire a biztonságról és a védelemről;
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére, továbbá a Kulturális és Oktatási Bizottság, valamint a Jogi Bizottság véleményére (A8-0144/2018),
- A. mivel a véleménynyilvánítás és a véleményalkotás szabadságához való jog alapvető emberi jog és a személyiség fejlődésének és az egyének demokratikus társadalmakban történő tevékeny részvételének, az átláthatóság és az elszámoltathatóság elve érvényesülésének, valamint más emberi jogok és alapvető szabadságok teljesülésének elengedhetetlen feltétele;
- B. mivel a pluralizmus elválaszthatatlan a szabadságtól, a demokráciától és a jogállamiságtól;
- C. mivel a tájékoztatáshoz és a tájékozódáshoz való jog egyike azoknak az alapvető demokratikus értékeknek, amelyekre az Európai Unió épült;
- D. mivel nem szabad alábecsülni a sokszínű, független és megbízható tömegtájékoztatás a demokrácia és a jogállamiság őrzőjeként betöltött szerepének fontosságát;
- E. mivel a tömegtájékoztatás szabadsága, sokszínűsége és függetlensége a véleménynyilvánítás szabadságához való jog alapvető eleme; mivel a média a közélet öreként kulcsfontosságú szerepet játszik a demokratikus társadalomban, az aktuális politikai és társadalmi színtér bemutatása révén segíti a polgárok tájékozódását és növeli szerepvállalását, megerősítve a demokratikus életben való tudatos részvételüket; mivel ezt a szerepkört ki kell bővíteni, hogy magában foglalja az online és a civil újságírást, valamint a bloggerek, az internethasználók, a közösségi médiában tevékenykedő aktivisták és az emberijog-védők munkáját annak érdekében, hogy tükrözze a mára gyökeresen megváltozott médiaviszonyokat, tiszteletben tartva a magánélet védelméhez való jogot; mivel a hálózatsemlegesség alapvető elv a nyílt internet szempontjából;
- F. mivel az álhírek, az online zaklatás és az úgynevezett „revenge porn” (bosszúból közzétett pornográfia) egyre nagyobb problémát jelentenek a társadalmainkban, különösen a fiatalok körében;
- G. mivel az álhírek terjedése és a félretájékoztatás a közösségi médiában és a keresőoldalakon súlyosan aláásta a hagyományos médiumok hitelességét, és így gátolja képességüket, hogy betöltsék őrző szerepüket;
- H. mivel a hatóságoknak nemcsak a véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó korlátozások alkalmazásától kell tartózkodniuk, hanem tevőleges kötelezettségük olyan jogszabályi keret elfogadása is, amely elősegíti a szabad, független és sokszínű média kialakítását;
- I. mivel a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény 2. és 4. cikke, valamint az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 30. cikke értelmében a véleménynyilvánítás szabadsága sohasem használható az Egyezmény és a Nyilatkozat rendelkezéseit megsértő kifejezések védelmére, mint például a gyűlöletbeszéd vagy a propaganda, amelyek alapja egyes

népek vagy azonos bőrszínű embercsoportok vagy etnikai csoportok felsőbbrendűsége, vagy amelyek bármely formában megpróbálják igazolni vagy ösztönözni a faji gyűlöletet és megkülönböztetést;

- J. mivel a hatóságok a demokratikus társadalmakat szolgáló szereplők, nem pedig a hatalmon lévő kormány érdekeit kell kielégíteniük, ezért kötelesek megvédeni különösen a közmédia függetlenségét és pártatlanságát;
- K. mivel a hatóságoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a média tiszteletben tartsa a hatályban lévő törvényeket és rendeleteket;
- L. mivel a közelmúltbeli fejlemények egyes tagállamokban, ahol a nacionalizmus és a populizmus előretör, valamint az újságírókra nehezedő megnövekedett nyomás és az őket érő fenyegetések tanúsítják, hogy az Európai Uniónak biztosítania, ösztönöznie és védelmeznie kell a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét;
- M. mivel az Európa Tanács úgy véli, hogy az újságírókkal szemben az állami, illetve nem állami szereplők által elkövetett visszaélések és bűncselekmények jelentős és káros hatással vannak a véleménynyilvánítás szabadságára; mivel az indokolatlan beavatkozás kockázata és gyakorisága fokozza az újságírók, a civil újságírók, a bloggerek és a tájékoztatásban részt vevő más szereplők félelemérzetét, ami nagyfokú öncenzúrához vezethet, veszélyeztetve a polgárok tájékoztatáshoz és részvételhez való jogát;
- N. mivel az ENSZ véleményalkotási és -nyilvánítási szabadsághoz való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges előadója 2016 szeptemberében emlékeztetett arra, hogy a kormányoknak nem csak az a feladatuk, hogy tiszteletben tartsák az újságírást, hanem azt is biztosítaniuk kell, hogy az újságírók és a forrásaik szigorú törvények általi védelmet élvezzenek, valamint gondoskodniuk kell az elkövetők elleni vádemelésről és szükség szerint a kellő biztonság megteremtéséről;
- O. mivel az újságírók és más médiaszereplők továbbra is erőszaknak, fenyegetéseknek, zaklatásnak vagy nyilvános megalázásnak vannak kitéve az Európai Unióban főként azért, mert oknyomozó tevékenységet folytatnak, hogy védjék a közérdeket a hatalommal való visszaélés, a korrupció, az emberi jogok megsértése vagy a bűncselekmények elől;
- P. mivel az újságírók és más médiaszereplők biztonságának és védelmének garantálása előfeltétele annak, hogy maradéktalanul betölthessék szerepüket, és a rendelkezésükre álló eszközöket a polgárok tájékoztatására és a nyilvános vitákban való hatékony bevonására használhassák;
- Q. mivel az Európa Tanácsnak az újságírás védelmével és az újságírók biztonságával foglalkozó platformja szerint a médiában dolgozók elleni visszaélések több mint a felét állami szereplők követik el;
- R. mivel az oknyomozó újságírást mint polgári részvételt és erényes polgári szerepvállalást ösztönözni kell, továbbá kommunikációval, tanulással, oktatással és képzéssel támogatni kell;
- S. mivel a média rendszerének gyökeres megváltozása, a tömegtájékoztatás sokszínűségének online dimenziójában tapasztalható gyors növekedés, valamint a keresőmotorok és közösségimédia-platformok terjedése egyszerre jelent kihívást és lehetőséget a véleménynyilvánítás szabadságának előmozdítására, a tájékoztatás

demokratizálása (a polgárok nyilvános vitába történő bevonása), valamint annak előmozdítása szempontjából, hogy egyre több információfelhasználó váljon információ-előállítótá; mivel azonban a média konglomerátumok, a platformüzemeltetők és az internetes közvetítők erőkoncentrációja, valamint a gazdasági cégek és politikai szereplők által gyakorolt médiaellenőrzés negatív következményekkel járhat a nyilvános vita sokszínűségére és az információhoz való hozzáférésre nézve, és befolyásolta az újságírók és a műsorszolgáltatók szabadságát és feddhetetlenségét, veszélyeztetve ezáltal a minőséget és a szerkesztői függetlenséget; mivel egyenlő versenyfeltételekre van szükség európai szinten annak biztosításához, hogy a keresőmotorok, a közösségimédia-platformok és más csúcstechnológiai óriások tiszteletben tartják az uniós digitális egységes piac szabályait, úgy mint az elektronikus hírközlési adatvédelmi szabályt és a versenyszabályt;

- T. mivel az újságíróknak közvetlen, azonnali és akadálymentes hozzáférésre van szüksége a közigazgatási szervektől származó információkhoz, hogy megfelelően el tudják számoltatni a hatóságokat;
- U. mivel mind a vizsgálati jog alapján szerzett, mind pedig a visszaélést bejelentők által szolgáltatott információk kölcsönösen kiegészítik egymást, és egyaránt létfontosságúak ahhoz, hogy az újságírók feladatuknak megfelelően szolgálhassák a közérdeket;
- V. mivel az újságíróknak a lehető legteljesebb körű jogi védelmet kell nyújtani, hogy munkájuk során szabadon felhasználhassák és terjeszthessék a közérdekű információkat;
- W. mivel a közigazgatási szervektől való információkérés és -fogadás joga továbbra is csak szórványos, hiányosan érhető el az Európai Unióban;
- X. mivel a médiaszektor kulcsfontosságú gazdasági szerepet töltenek be a demokratikus társadalmakban; mivel a gazdasági válság hatása a közösségimédia-platformok és más csúcstechnológiai óriások egyidejű növekedésével, valamint a rendkívül szelektív reklámbevételekkel párosulva drámai mértékben növelte a médiaszereplők, közöttük a független újságírók munkakörülményeinek bizonytalanságát és szociális biztonságuk hiányát, ami az újságírás szakmai és társadalmi színvonalának drasztikus csökkenéséhez vezet, és ami negatívan befolyásolhatja a szerkesztői függetlenségüket;
- Y. mivel az Európa Tanács Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézete elítélte a digitális duopólium létrejöttét a Google és a Facebook között, amelyek 2016-ban a digitális hirdetés-piac növekedésének akár 85%-át tették ki, veszélybe sodorva az olyan hagyományos, hirdetésekkel finanszírozott médiacégek jövőjét, mint a kereskedelmi televíziós csatornák, az újságok és a magazinok, amelyek sokkal kisebb közönséget érnek el;
- Z. mivel a bővítési politikával összefüggésben az Európai Bizottság köteles megkövetelni a koppenhágai kritériumoknak való teljes megfelelést, többek között a véleménynyilvánítás és a tömegtájékoztatás szabadságát, és ezért az Uniónak a legmagasabb normákkal kell példát mutatnia ezen a területen; mivel az államokat az EU tagállamává válásukat követően folyamatosan és egyértelműen kötik az uniós szerződésekből és az Európai Unió Alapjogi Chartájából eredő emberi jogi kötelezettségek, és mivel a véleménynyilvánítás és a tömegtájékoztatás tiszteletben tartását rendszeresen ellenőrizni kell az uniós tagállamokban; mivel az Unió csak akkor

minősülhet hiteles szereplőnek a globális szinten, ha az Unión belül is védik és tiszteletben tartják a sajtó és a média szabadságát;

- AA. mivel a tanulmányok egységesen bizonyítják, hogy a nők kisebbségben vannak a médiaszektorban, különösen a kreatív szerepekben, és súlyosan alulreprezentáltak a vezető és döntéshozó pozíciókban; mivel a nők újságírásban való részvételére vonatkozó tanulmányok azt mutatják, hogy bár a pályakezdő újságírók körében viszonylag jó a nemek közötti egyensúly, a döntéshozó beosztások eloszlására jelentős nemek közötti szakadék jellemző;
- AB. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának és az EUSZ rendelkezéseit, amelyek biztosítják ezen elvek tiszteletben tartását, pozitív hatású cselekvések révén betartják annak érdekében, hogy elősegítsék a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét, előmozdítsák az információ minőségét, elérhetőségét és az ahhoz való hozzáférést (pozitív szabadság), ugyanakkor a fenti rendelkezések előírják egyes információk közigazgatási szervek általi kihagyását is a káros agressziókeltés (negatív szabadság) megelőzése érdekében;
- AC. mivel a jogellenes és önkényes felügyelet, különösen akkor, ha tömeges méreteket ölt, összeférhetetlen az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal, köztük a véleménynyilvánítás szabadságával – ideértve a sajtószabadságot és a sajtóforrások bizalmasságának védelmét –, valamint a magánélet tiszteletben tartásához és az adatvédelemhez való joggal; mivel az internet és a közösségi média szerepet kap tölt be a gyűlöletbeszéd terjedésében és a radikalizálódás megerősödésében, és illegális tartalmak közvetítése révén az erőszakos szélsőségeség előtt egyengeti az utat, különösen a fiatalok körében; mivel e jelenségek leküzdéséhez szoros és összehangolt együttműködésre van szükség valamennyi érdemleges szereplő között a kormányzat minden szintjén (helyi, regionális és nemzeti), valamint a civil társadalom és a magánszektor között is; mivel a hatékony biztonsági és a terrorizmus elleni jogszabályoknak és tevékenységeknek, valamint a gyűlöletbeszéd és az erőszakos szélsőségeség megelőzését célzó intézkedéseknek mindenkor összhangban kell lenniük az alapvető jogokra vonatkozó kötelezettségekkel, elkerülve az ütközéseket a véleménynyilvánítás szabadságának védelmével;
- AD. mivel – felidézve az Európa Tanács szavait – a visszaélések bejelentése a véleménynyilvánítás szabadságának alapvető eleme, és lényeges szerepet tölt be a szabálytalanságok és hibák felfedésében és bejelentésében, valamint a demokratikus elszámoltathatóság és átláthatóság megerősítésében; mivel a visszaélések bejelentése fontos információforrás a szervezett bűnözés elleni küzdelem, az állami szférában és a magánszektorban elkövetett korrupciós bűncselekmények feltárása, kivizsgálása és nyilvánosságra hozatala, valamint a magántulajdonú vállalkozások adókikerülési gyakorlatainak felderítése során; mivel a visszaélést bejelentő személyek megfelelő uniós, nemzeti és nemzetközi szintű védelme, valamint a visszaélést bejelentő személyek által betöltött fontos társadalmi szerepet elismerő kultúra előmozdítása az e szerep hatékonyságát biztosító előfeltételek;
- AE. mivel az uniós korrupció és hivatali visszaállások elleni küzdelem összefüggésében az oknyomozó újságírásra mint a közérdeket szolgáló eszközre különös figyelmet kell szentelni, és pénzügyi támogatást kell biztosítani számára;

- AF. mivel a Médiapluralizmus Monitor szerint a médiatulajdon továbbra is erősen koncentráldott, és ez jelentős kockázatot jelent az információ és a médiatartalmakban megjelenő nézőpontok sokszínűségére nézve;
- AG. mivel az uniós ügyekről és az uniós intézmények és ügynökségek munkájáról szóló tudósításoknak ugyanúgy meg kell felelniük a tömegtájékoztatás sokszínűségére és szabadságára vonatkozó kritériumoknak, mint a nemzeti hírekről szóló tudósításoknak, és többnyelvű támogatást kell élvezniük annak érdekében, hogy a lehető legtöbb uniós polgárhoz jussanak el;
1. felhívja a tagállamokat, hogy a demokratikus társadalom szolgálatában tegyék meg a megfelelő intézkedéseket, beleértve a szükséges közfinanszírozás biztosítását a sokszínű, független és szabad médiakörnyezet védelmére és előmozdítására, ideértve a közszolgálati média, a közösségi média és az alulról szerveződő média függetlenségét és fenntarthatóságát, amelyek a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz fűződő alapvető jog szavatolásához szükséges kedvező környezet kulcsfontosságú tényezői;
 2. hangsúlyozza, hogy a felelősség közös: egyaránt terheli a jogalkotókat, az újságírókat, a kiadókat, az online szolgáltatókat és az információk fogyasztóit, azaz a polgárokat;
 3. felszólítja az uniós intézményeket, hogy garantálják az Európai Unió Alapjogi Chartájának maradéktalan végrehajtását valamennyi döntésükben, fellépésükben és politikájukban a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének a nemzeti közigazgatási szervek indokolatlan befolyása előli széles körű védelme céljából; e tekintetben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vezessen be emberi jogi szempontú hatásvizsgálatot jogalkotási javaslatai értékelésére, valamint a vonatkozó, 2016. október 25-i parlamenti állásfoglalással összhangban terjesszen elő a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló javaslatot;
 4. hangsúlyozza, hogy független megfigyelő mechanizmusokat kell bevezetni az uniós tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének értékelése érdekében azzal a céllal, hogy elősegítsék és védjék az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkében és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (EJEE) 10. cikkében foglalt jogokat és szabadságokat, valamint hogy időben reagáljanak az ezeket fenyegető lehetséges veszélyekre, illetve ezek megsértésére; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy teljes mértékben támogassák és erősítsék meg az e tekintetben már kidolgozott eszközöket, úgy mint a Média Pluralizmus Monitort és az Európa Tanácsnak az újságírás védelméről és az újságírók biztonságának előmozdítását célzó platformját;
 5. felszólítja a Bizottságot mint a Szerződések őrét, hogy kezelje helyén a tagállamok kormányai által a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének megsértésére tett kísérleteket mint a hatalommal való súlyos és rendszerszintű visszaélést és az EUSZ 2. cikkében foglalt uniós alapvető értékek elleni fellépést, tekintettel arra, hogy a véleménynyilvánítás és -alkotás szabadságának joga alapvető emberi jog, és a tömegtájékoztatás szabadsága, sokszínűsége és függetlensége létfontosságú szerepet játszanak a demokratikus társadalmakban, többek között a kormány és az állami hatalom ellenőrzése révén;

6. felszólítja a tagállamokat, hogy végezzék el a vonatkozó jogszabályok és gyakorlatok független felülvizsgálatát a véleménynyilvánítás szabadságának, valamint a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének védelme érdekében;
7. mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a tagállamokban még mindig visszaéléseket, bűncselekményeket és halálos támadásokat követnek el az újságírókkal és a médiában dolgozókkal szemben a tevékenységük miatt; sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek meg mindent az ilyen erőszak megakadályozása, az elszámoltathatóság biztosítása és a büntetlenség elkerülése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a sértettek és családjaik hozzájussanak a megfelelő jogorvoslathoz; felszólítja a tagállamokat, hogy az újságíró szervezetekkel együttműködve hozzanak létre egy független és pártatlan szabályozói szervet, amely nemzeti szinten foglalkozik az újságírókkal szembeni erőszak és fenyegetések figyelésével, dokumentálásával és bejelentésével, valamint gondoskodik az újságírók védelméről és biztonságáról; felszólítja továbbá a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre az Európa Tanács újságírás védelméről, valamint az újságírók és más médiaszereplők biztonságáról szóló CM/Rec(2016)4. sz. ajánlását;
8. aggodalmának ad hangot az újságírók romló munkakörülményei és az általuk tapasztalt pszichológiai erőszak mértéke miatt; felszólítja ezért a tagállamokat, hogy az újságíró szervezetekkel szorosan együttműködve hozzanak létre nemzeti cselekvési terveket, hogy javítsák az újságírók munkakörülményeit és biztosítsák, hogy az újságírók nem essenek pszichológiai erőszak áldozatául;
9. aggodalmának ad hangot a tömegtájékoztatás helyzete miatt Máltában, miután 2017 októberében meggyilkolták a korrupció ellen küzdő újságírónőt, Daphne Caruana Galiziát, aki szintén zaklatás áldozata volt, beleértve az óvintézkedéseket, amelyek során befagyasztották a bankszámláit, és a multinacionális vállalatok által tett fenyegetéseket is;
10. határozottan elítéli Ján Kuciak, szlovák oknyomozó újságíró és partnere Martina Kušnírová meggyilkolását;
11. üdvözli a határozatot, hogy az Európai Parlament sajtószobáját a meggyilkolt újságírónőről, Daphne Caruana Galiziáról nevezzék el; megismétli ezzel összefüggésben azt a kérését, hogy az Európai Parlament oknyomozó újságírásért járó éves díját szintén Daphne Caruana Galiziáról nevezzék el;
12. felszólítja az Elnökök Értekezletét, hogy terjesszen elő Ján Kuciak munkájának Parlament általi elismeréséről szóló javaslatot, valamint mérlegelje a Parlament újságírók számára indított szakmai gyakorlatának Ján Kuciakról való elnevezését;
13. felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben támogassák a Riporterek Határok Nélkül által indított kezdeményezést arra, hogy hozzák létre az ENSZ főtitkár újságírók biztonságáért felelős különleges képviselőjének posztját;
14. felszólítja a tagállamokat, hogy a jogban és a gyakorlatban egyaránt hozzanak létre és tartsanak fenn olyan biztonságos környezetet, amely lehetővé teszi az újságírók és más médiaszereplők, – köztük az újságírói tevékenységüket a tagállamokban végző külföldi újságírók – számára, hogy teljes mértékben függetlenül és indokolatlan beavatkozás – mint például erőszakos fenyegetés, zaklatás, pénzügyi, gazdasági és politikai nyomás, bizalmas források és anyagok felfedése érdekében gyakorolt nyomás és célzott

felügyelet – nélkül végezzék munkájukat; hangsúlyozza, hogy az öncenzúra elkerülése érdekében a fent említett cselekményekkel kapcsolatban a tagállamoknak hatékony jogorvoslati eljárásokat kell garantálniuk a szabad munkavégzés tekintetében fenyegetésekkel szembesülő újságírók számára; hangsúlyozza a nemi szempontokat is szem előtt tartó megközelítés alkalmazásának fontosságát az újságírók biztonságát célzó intézkedések mérlegelésekor;

15. kiemeli annak fontosságát, hogy az újságírók és a médiában dolgozók számára az Európai Unió Alapjogi Chartájában és az Európai Szociális Chartában foglalt követelményeknek teljes mértékben megfelelő munkakörülményeket kell biztosítani, mivel ezáltal elkerülhető az indokolatlan belső és külső nyomás, a függőség, a sebezhetőség és az instabilitás, valamint ebből adódóan az öncenzúra kockázata; hangsúlyozza, hogy a piac önmagában nem képes garantálni és elősegíteni a független újságírást; kéri ezért az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsanak elő és dolgozzanak ki olyan új, társadalmi szempontból fenntartható gazdasági modelleket, amelyek célja a minőségi és független újságírás finanszírozása és támogatása, valamint biztosítják a nyilvánosság megfelelő tájékoztatását; kéri a tagállamokat, hogy erősítsék meg a közszolgáltatók és az oknyomozó újságírás számára nyújtott pénzügyi támogatást, ugyanakkor tartózkodjanak a szerkesztői döntésekbe való beavatkozástól;
16. elítéli a kormányok azon kísérleteit, hogy elhallgattassák a kritikus médiumokat és eltöröljék a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét, többek között olyan kifinomultabb módszerekkel, amelyek jellemzően elkerülik az Európa Tanácsnak az újságírás védelmével és az újságírók biztonságával foglalkozó platformja figyelmét, például amikor kormányzati szereplők és kormány közeli személyek kereskedelmi médiaorgánumokat vásárolnak fel, és a közszolgálati médiát saját céljaikra használják;
17. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a Sajtó- és Médiaszabadság Európai Központját, valamint bővíteni kell a tevékenységi körét, különösen ami a veszélyeztetett újságíróknak nyújtott jogi támogatást illeti;
18. hangsúlyozza, hogy a médiában dolgozók munkaszerződésük, bérük és társadalombiztosítási védelem szempontjából gyakran előnytelen helyzetben kénytelenek munkájukat végezni, ami aláássa a megfelelő munkavégzést, ekképpen korlátozva a médiaszabadságot;
19. elismeri, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága korlátozások tárgyát képezheti – feltéve, hogy azokat törvény írja elő, törvényes célt szolgál, és szükségesek egy demokratikus társadalomban – többek között a személyek jó hírnevének és jogainak védelme érdekében; aggódalmának ad hangot azonban amiatt, hogy a rágalmazásra vonatkozó büntető jogszabályok negatív és káros hatásokat gyakorolhatnak a véleménynyilvánítás szabadságára, a sajtószabadságra és a nyilvános vitára; felszólítja a tagállamokat, hogy a rágalmazásra vonatkozó büntető jogszabályokkal ne éljenek vissza, hanem teremtsenek megfelelő egyensúlyt egyfelől a véleménynyilvánítás szabadsága és a tájékoztatáshoz való jog, és másfelől a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához fűződő jog, egyebek mellett a jó hírnév védelme között, ugyanakkor biztosítsák a hatékony jogorvoslatihoz való jogot, és az Emberi Jogok Európai Bírósága által megállapított kritériumokkal összhangban tartózkodjanak a túlságosan szigorú és aránytalan büntetések és szankciók kiszabásától;
20. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy úgynevezett Anti-Slapp (a közéleti részvétel elleni stratégiai pereket meggátló) irányelvet, amely megvédi az uniós

független médiumokat az elhallgattatásuk vagy megfélemlítésük céljából indított kellemetlen perekből;

21. úgy véli, hogy a demokratikus folyamatokban való részvétel mindenekelőtt az információkhoz és a tudáshoz való eredményes és megkülönböztetésmentes hozzáférésen alapul; kéri az Európai Uniót és tagállamait, hogy dolgozzanak ki megfelelő politikákat az internet-hozzáférés általánossá tétele és az internet-hozzáférés – többek között a hálózatsemlegesség – alapvető jogként való elismerése érdekében;
22. elítéli az egyesült államokbeli Federal Communications Commission (szövetségi kommunikációs bizottság) által elfogadott határozatot, amely hatályon kívül helyezi a hálózatsemlegességre vonatkozó 2015-ös szabályokat, és felhívja a figyelmet azokra a negatív következményekre, amelyekkel ez a határozat járhat a globálisan összekötött digitális világban az információhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés jogára nézve; felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy folytassák a hálózatsemlegesség elvének megerősítését azáltal, hogy az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete (BEREC) által az európai hálózatsemlegességi szabályok nemzeti szabályozók általi végrehajtásával kapcsolatban megfogalmazott iránymutatásokra támaszkodnak, illetve továbbfejlesztik azokat;
23. kiemeli, hogy a független és sokszínű média fontos szerepet játszik a politikai párbeszédben és a sokoldalú tájékoztatáshoz való jog szempontjából mind a választási, mind pedig a közbeeső időszakokban; hangsúlyozza, hogy a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény rendelkezéseivel összhangban valamennyi politikai szereplő számára szavatolni kell a maradéktalan önkifejezés lehetőségét, és a közszolgálati műsorokban való megjelenésüket nem az intézményi reprezentativitásuk mértékéhez vagy politikai nézeteikhez, hanem újságírói és szakmai kritériumokhoz kell kötni;
24. felszólítja a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy tartózkodjanak az internet-hozzáférés és az alapvető emberi jogok gyakorlásának önkényes korlátozására, valamint a nyilvános közlések ellenőrzésére irányuló olyan szükségtelen intézkedések elfogadásától, mint a médiaorgánumok és/vagy honlapok létrehozására és működtetésére vonatkozó elnyomó szabályok elfogadása, rendkívüli állapot önkényes bevezetése, a digitális technológiák technikai ellenőrzése – például digitális terek blokkolása, szűrése, zavarása és lezárása –, illetve az ellenőrző intézkedések tényleges privatizációja a közvetítőkre gyakorolt nyomás révén az internetes tartalmak korlátozására vagy törlésére irányuló intézkedések meghozatala érdekében; kéri továbbá az Európai Uniót és a tagállamokat annak megakadályozására, hogy magánszférabeli szereplők ilyen intézkedéseket fogadjanak el;
25. felszólítja a Bizottságot és tagállamokat, hogy biztosítsák a magáncégek és a kormányok részesedésének teljes átláthatóságát az algoritmusok, a mesterséges intelligencia és az automatizált döntéshozás terén, amelyeket nem szabad olyan módon, azzal a következménnyel vagy olyan szándékkal végrehajtani és fejleszteni, hogy önkényesen blokkoljanak, szűrjenek és eltávolítsanak bizonyosan internetes tartalmakat, valamint annak biztosítására, hogy minden uniós digitális politikát és stratégiát az emberi jogok tiszteletben tartásával kell kidolgozni, gondoskodva a megfelelő jogorvoslati lehetőségekről és biztosítékokról és teljes mértékben megfelelően az Európai Unió Alapjogi Chartája és az emberi jogok európai egyezménye vonatkozó rendelkezéseinek;

26. emlékeztet arra, hogy a kiberzaklatás, a bosszúból feltöltött szexfilmek és a gyermekkel való szexuális visszaélésekről készült felvételek egyre nagyobb aggodalomra adnak okot társadalmainkban, és rendkívül súlyos hatásaik lehetnek különösen a fiatalokra és a gyermekekre, és kiemeli, hogy a kiskorúak érdekeit és jogait teljes mértékben tiszteletben kell tartani a tömegtájékoztatási eszközök területén; buzdít minden tagállamot, hogy e jelenségek kezelése érdekében dolgozzon ki előremutató jogszabályokat, többek között olyan rendelkezéseket, amelyek az emberi méltóságot egyértelműen sértő tartalmak felfedezésére, jelzésére és a közösségi médiából történő eltávolítására irányulnak; buzdítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a közösségi média terrorista célokra történő felhasználására válaszul fokozzák a hatékony ellenpropaganda kiépítésére irányuló erőfeszítéseiket, és adjanak a felhasználók, szolgáltatók és az internetes ágazat egésze számára jogbiztonságot és a kiszámíthatóságot biztosító világos iránymutatásokat, biztosítva ugyanakkor a bírósági jogorvoslat lehetőségét is (a nemzeti jogszabályokkal összhangban); hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az internetes tartalmakat korlátozó vagy eltávolító bármely intézkedést csakis meghatározott, kifejezett és legitim körülmények között és szigorú bírósági felügyelet mellett lehet elfogadni, a nemzetközi előírásokkal, az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 52. cikkével összhangban;
27. tudomásul veszi a Bizottság által támogatott, a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó magatartási kódexet; rámutat, hogy a magánvállalkozásoknak túl nagy a mozgásterük annak meghatározására, hogy mi minősül „jogellenesnek”, és felszólít e mozgáster oly módon történő szűkítésére, amely nem kelti a cenzúra kockázatát, és nem vezet a véleménynyilvánítás szabadságának önkényes korlátozásához;
28. ismét megerősíti, hogy az anonimitás és a titkosítás a demokratikus jogok és szabadságok gyakorlásának, a digitális infrastruktúra és kommunikáció iránti bizalom elősegítésének és az újságírói források bizalmassága védelmének alapvető eszközei; elismeri, hogy a titkosítás és az anonimitás biztosítja a véleményalkotási és -nyilvánítási szabadsághoz való jog gyakorlásához szükséges adatvédelmet és biztonságot a digitális korban, valamint emlékeztet arra, hogy az információhoz való szabad hozzáférés szükségszerűen maga után vonja azt, hogy meg kell védeni a polgárok által az online tevékenységük során hátrahagyott személyes információkat; tudomásul veszi, hogy a titkosítás és anonimitás a visszaélések és hibák elharapózásához vezethet, valamint megnehezítheti a bűncselekmények megelőzését és a nyomozások lefolytatását, amire a bűnüldözés és a terrorizmus elleni küzdelem terén dolgozó tisztviselők már felhívták a figyelmet; emlékeztet arra, hogy a titkosításra és az anonimitásra vonatkozó korlátozásokat a jogszerűség, szükségesség és arányosság elvének megfelelő keretek között kell tartani; felszólítja e tekintetben az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy teljes mértékben támogassák és hajtsák végre az ENSZ véleményalkotási és -nyilvánítási szabadsághoz való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges előadójának 2015. május 22-i jelentésében foglalt ajánlásokat, kezelve ezáltal a titkosítás és az anonimitás alkalmazását a digitális kommunikációban;
29. ösztönzi, hogy az újságírók és a médiatestületek teljes körű függetlensége érdekében dolgozzanak ki újságírói, valamint a médiaorgánumok irányításában részt vevő személyekre vonatkozó etikai kódexeket;

30. hangsúlyozza, hogy a bűnüldözési és igazságügyi hatóságok számos akadállyal néznek szembe az online szabálysértések kinyomozása és az ellenük indított vádemelések során többek között a tagállamok eltérő jogszabályai miatt;
31. megjegyzi, hogy a digitális média fejlődő világában új közvetítők jelentek meg, akik elfoglalták a kapuőri pozíciókat és funkciókat, és így képesek befolyásolni és szabályozni az információk és gondolatok internetes áramlását; aláhúzza, hogy elegendő számú olyan független és autonóm online csatornára, szolgáltatásra és forrásra van szükség, amely képes eljuttatni a közvéleményhez az általános érdeklődésre számot tartó kérdésekben számos különböző véleményt és demokratikus elképzelést; felhívja a tagállamokat, hogy fejlesszék a meglévő országos irányelveket és lépéseket ezen a területen, vagy dolgozzanak ki újakat;
32. elismeri, hogy az új digitális környezet súlyosbította a félretájékoztatás, illetve az úgynevezett „hamis hírek” vagy „álhírek” terjesztésének problémáját; emlékeztet azonban arra, hogy ez nem új keletű jelenség, és nem korlátozódik az online szférára; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítani kell a minőségi információkhoz való jogot azáltal, hogy fokozzák a polgárok hozzáférését a megbízható információkhoz, és megakadályozzák az online és offline félretájékoztatás terjedését; emlékeztet arra, hogy az „álhír” fogalmát sohasem szabad sem a nyilvánosság médiába vetett bizalmának aláásására, sem a kritikus vélemények hitelrontására és bűncselekménnyé nyilvánítására felhasználni; aggódalmának ad hangot amiatt, hogy az „álhír” fogalma potenciálisan veszélyeztetheti a szólásszabadságot, a véleménynyilvánítás szabadságát és a média függetlenségét, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az áhírek terjedése kedvezőtlen hatásokat gyakorolhat a politikai vita minőségére és a polgárok hiteles tájékozódáson alapuló részvételére a demokratikus társadalomban; hangsúlyozza a pontosság és az átláthatóság elvén alapuló hatékony önszabályozási mechanizmusok fontosságát, amelyek megfelelő kötelezettségeket és eszközöket biztosítanak a forrás ellenőrzése és a tények harmadik felek – azaz független, pártatlan, hitelesített szakosodott szervezetek – általi ellenőrzése tekintetében, az információk megbízhatóságának tényszerűségének és védelmének szavatolása érdekében;
33. bátorítja a közösségi médiát üzemeltető vállalatokat és az online platformokat olyan eszközök kifejlesztésére, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára az álhírek jelzését és megjelölését a gyors helyesbítés megkönnyítése érdekében, lehetővé tegyék a hírek harmadik felek – azaz független és pártatlan, hitelesített tényellenőrző szervezetek – által végzett vizsgálatát, amelyek felek egyúttal pontos meghatározásokkal is szolgálnak az álhírek és a félretájékoztatás tekintetében (szűkítve a magánszektor szereplőinek túl nagy mérlegelési szabadságát), valamint folyamatosan jelezzék és feltüntessék az „álhírnek” minősített információkat, ily módon serkentik a nyilvános vitát és gondoskodnak arról, hogy valamely félretájékoztatás más formában ne üthesse fel ismét a fejét;
34. üdvözli a Bizottság határozatát, amely szerint a civil társadalom, a közösségimédia-platformok, a hírszervezetek, az újságírók és a tudományos közösség képviselőiből álló, az álhírekkel és online félretájékoztatással foglalkozó magas szintű szakértői csoportot kell felállítani azzal a feladattal, hogy az említett új fenyegetéseket megvizsgálja és műveleti intézkedéseket javasoljon európai és nemzeti szinten egyaránt;
35. hangsúlyozza, hogy az online szereplők felelősek annak megelőzéséért, hogy elterjedjenek az olyan ellenőrizetlen vagy valótlan információk, amelyek egyedüli célja,

hogyan – például az úgynevezett „clickbait” (kattintásra csábítás) segítségével – növeljék az online forgalmat;

36. elismeri, hogy a sajtótermék-kiadók szerepe és az oknyomozó, szakmai és független újságírásba történő befektetése elengedhetetlenül fontos a „hamis” hírek elterjedése elleni küzdelemhez, valamint hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a sokszínű szerkesztői tartalmak fenntarthatóságát; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat egyaránt, hogy nemzetközi szervezetekkel és civil társadalmi szervezetekkel együttműködve fordítsanak megfelelő pénzügyi forrásokat a digitális és médiaműveltség kialakítására és kommunikációs stratégiák kidolgozására annak érdekében, hogy az európai polgárok és az online felhasználók felismerjék és nyilvánosságra hozzák a szándékosan hamis tartalmakat és propagandát; buzdítja e célból a tagállamokat is, hogy a média- és információműveltséget integrálják nemzeti oktatási rendszereikbe, felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje a nemzeti szintű jó gyakorlatokat az újságírás minőségének és a közzétett információk megbízhatóságának biztosítása céljából;
37. ismételten felhívja a figyelmet az egyének azon jogára, hogy döntsenek személyes adataik sorsáról, különösen a személyes adatok felhasználásának, nyilvánosságra hozatalának kizárólagos jogára, valamint a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jogra, amely a méltóságot veszélyeztető tartalmak közösségi médiából és keresőoldalokról történő azonnali eltávolítására való lehetőségként van meghatározva;
38. elismeri, hogy az internet és általában a digitális környezet fejlődése kibővítette az emberi jogok körét, amint arra például az Európai Unió Bíróságának 2014. május 13-i, C-131/12 számú ítélete is rámutatott a Google Spain SL és Google Inc kontra Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) és Mario Costeja González ügyben¹; felszólítja e tekintetben az uniós intézményeket, hogy a digitális szféra szabályozása céljából kezdeményezzenek egy részvételi eljárást az internetes jogok európai chartájának kidolgozása érdekében, figyelembe véve a tagállamok által kidolgozott jó gyakorlatok – különösen az internetes jogokról szóló olasz nyilatkozat –, valamint a vonatkozó európai és nemzetközi emberi jogi eszközök referenciapontként való használatát;
39. hangsúlyozza a visszaélést bejelentő személyek azon szerepét, hogy védjék a közérdeket és ösztönözzék a nyilvános elszámoltathatóság és feddhetetlenség kultúráját a köz- és magánintézményekben egyaránt; ismételten felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a visszaélést bejelentő személyek védelme érdekében fogadjanak el és vezessenek közös európai jogszabályokra vonatkozó megfelelő, fejlett és átfogó keretet, másrészt az Európai Parlament 2017. február 14-i és október 24-i állásfoglalásait; véleménye szerint gondoskodni kell a jelentéstételi mechanizmusok hozzáférhetőségéről, biztonságáról és védelméről, valamint a visszaélést bejelentő személyek és az oknyomozó újságírók által feltért esetek professzionális kivizsgálásáról;
40. hangsúlyozza, hogy a visszaélést nyilvánosan közzétevő személyek jogi védelme különösen azon alapul, hogy a nyilvánosságnak joga van megismerni ezeket az információkat; hangsúlyozza, hogy senki sem veszítheti el az őt megillető védelmet pusztán azért, mert tévesen esetleg értékelte a tényeket, vagy mert a közérdeket fenyegető vélelmezett veszély a valóságban végül nem öltött testet, feltéve, hogy a

¹ Európai esetjogi azonosító: ECLI:EU:C:2014:317.

bejelentés időpontjában a bejelentőnek alapos indokai voltak a visszaélés feltételezésére; emlékeztet arra, hogy azok a személyek, akik tudatosan hamis vagy félrevezető információkat közölnek az illetékes hatóságokkal, nem minősíthetők visszaélést bejelentő személynek, így nem részesülhetnek az e védelmi mechanizmusok nyújtotta előnyökből sem; hangsúlyozza továbbá, hogy azon személyek számára, akik pontatlan vagy félrevezető információk bejelentése vagy nyilvánosságra hozatala miatt közvetlenül vagy közvetve kárt szenvednek, biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot;

41. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat egyaránt, hogy fogadjanak el intézkedéseket az információforrások bizalmosságának védelmére a diszkriminatív tevékenységek vagy a fenyegetések megakadályozása céljából;
42. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak az újságírók számára megfelelő eszközöket ahhoz, hogy tájékozódhassanak és hozzáférhessenek az EU és a tagállamok közigazgatási hatóságaitól származó információkhoz a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendelet értelmében, anélkül, hogy önkényesen hozott döntésekkel megtagadnák tőlük a hozzáférés jogát; megjegyzi, hogy az újságírók és állampolgárok tájékozódási joga útján, többek között a visszaélést bejelentők segítségével megszerzett információk egyszerre kiegészítő jellegűek és létfontosságúak ahhoz, hogy az újságírók megfelelően szolgálhassák a közjót; ismét hangsúlyozza, hogy a nyilvános forrásokhoz és rendezvényekhez való hozzáférést objektív, megkülönböztetéstől mentes és átlátható feltételekkel kell szabályozni;
43. hangsúlyozza, hogy a sajtószabadságnak mentesnek kell lennie a politikai és gazdasági befolyástól, ami azzal jár, hogy a szerkesztőség irányvonalától függetlenül egyenlő bánásmódban részesülnek; ismét hangsúlyozza, hogy az újságírás védelmében fontos fenntartani azokat a mechanizmusokat, amelyek a tisztességes verseny és a szerkesztői szabadság biztosítása érdekében megelőzik önálló, monopolista vagy monopolistaszerű csoportosulások koncentrálódását, felszólítja a tagállamokat, hogy fogadjanak el és vezessenek be a médiatulajdonra vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy megelőzzék a tulajdonviszonyok horizontális koncentrálódását, valamint a közvetett médiatulajdon és a mediaközi tulajdon kialakulását a médiaágazatban, továbbá garantálják a polgárok számára a média tulajdonviszonyaira, finanszírozási forrásaira és irányítására vonatkozó információk átláthatóságát és könnyű hozzáférhetőségét, hangsúlyozza, hogy megfelelő korlátozásokat kell alkalmazni a közhivatalú betöltő személyek médiatulajdonra tekintetében, és hogy az összeférhetlenség és a forgóajtó-jelenség megelőzése érdekében független felügyeleti és hatékony megfelelési mechanizmusokat kell biztosítani; fontosnak tartja, hogy legyenek olyan független hatóságok, amelyek biztosítják az audiovizuális média független felügyeletét;
44. nyomatékosan kéri a tagállamokat, hogy fejlesszék ki saját stratégiai képességeiket, és működjenek együtt az uniós és az Unió szomszédságában található helyi közösségekkel, hogy előmozdítsák a sokszínű mediakörnyezetet, és egységesen és hatékonyan kommunikálják az uniós politikákat;
45. kéri a tagállamokat, hogy teljes mértékben támogassák az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a médiapluralizmus és a médiatulajdon átláthatósága tárgyában a tagállamokhoz intézett, 2018. március 7-én elfogadott ajánlásait;

46. emlékeztet arra, hogy a közszolgálati műsorszórók fontos szerepet játszanak a tömegtájékoztatás sokszínűségének megőrzésében, amint azt a Szerződések 29. jegyzőkönyve is kiemeli; felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák számukra az ahhoz szükséges megfelelő pénzügyi és technikai eszközöket, hogy ellássák társadalmi funkciójukat és a közérdeket szolgálják; felszólítja a tagállamokat a szerkesztői függetlenségük biztosítására azáltal, hogy egyértelműen meghatározott szabályozási keretek révén megvédik őket a kormányzati, politikai és kereskedelmi beavatkozások és befolyás minden formájától, egyúttal teljes irányítási autonómiát és függetlenséget biztosítva a telekommunikáció terén hatáskörrel rendelkező minden állami testület és szerv számára;
47. sürgeti a tagállamokat, hogy hangolják össze a nemzeti műsorszóró cégeknek kiadott engedélyekre irányuló politikájukat a tömegtájékoztatás sokszínűségének tiszteletben tartására vonatkozó elvvel; hangsúlyozza, hogy az engedélyek kiállításával kapcsolatos díjakat és kötelezettségeket ellenőrzés alá kell vetni, és azok nem veszélyeztethetik a tömegtájékoztatás sokszínűségét;
48. felhívja a Bizottságot annak ellenőrzésére, hogy a tagállamok objektív, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos kritériumok alapján adják-e ki a műsorszórási engedélyeket;
49. javasolja, hogy a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének megfelelő szintű védelme érdekében tiltsák meg, hogy olyan vállalatok induljanak a közbeszerzéseken, amelyek végső tulajdonosa alá médiavállalatok is tartoznak, de legalább tegyék átláthatóvá az ilyen vállalatok indulását; javasolja, hogy a tagállamokat kötelezzék arra, hogy tegyenek rendszeres jelentést médiavállalatoknak folyósított közpénzekről, és hogy rendszeresen ellenőrizzék a médiatulajdonosokhoz jutó közpénzeket; hangsúlyozza, hogy nem lehetnek médiatulajdonosok azok, akik ellen bármilyen büncselekményben vádat emeltek vagy akiket elítéltek;
50. hangsúlyozza, hogy a médiaszervezeteknek nyújtott állami támogatást megkülönböztetéstől mentes, objektív és átlátható feltételek alapján kell nyújtani, amelyeket előzetesen valamennyi médiaszervezet elé kell tárni;
51. emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak meg kell találniuk a módját, hogyan támogassák a médiát, például a héa-semlegesség biztosításával – a héa jövőjéről szóló, 2011. október 13-i állásfoglalásának¹ ajánlása szerint –, továbbá a médiával kapcsolatos kezdeményezések támogatásával;
52. kéri a Bizottságot, hogy az uniós költségvetésen belül különítsen el állandó és megfelelő támogatást a tömegtájékoztatás sokszínűségét és szabadságát megfigyelő központ Médiapluralizmus Monitorának támogatása, valamint a tagállamokban a média sokszínűségét fenyegető kockázatok értékelésére irányuló éves mechanizmus létrehozása érdekében; hangsúlyozza, hogy ugyanezt a mechanizmust kell alkalmazni a tömegtájékoztatás sokszínűségének mérésére a tagjelölt országokban, és a Médiapluralizmus Monitorának érdemi hatással kell lennie a tárgyalási folyamatok eredményeire;
53. felszólítja a Bizottságot, hogy valamennyi tagállamban kövesse nyomon és gyűjtse a tömegtájékoztatás szabadságára és sokszínűségére vonatkozó információkat és

¹ HL C 94. E, 2013.4.3., 5. o.

statisztikákat, valamint alaposan vizsgálja meg az újságírók alapvető jogainak megsértését az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett;

54. hangsúlyozza, hogy fokozni kell a bevált gyakorlatok cseréjét a tagállamok audiovizuális szabályozó szervei között;
55. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2016. október 25-i európai parlamenti állásfoglalásban foglalt ajánlásokat; e tekintetben felszólítja a Bizottságot, hogy foglalja bele az uniós média sokszínűségét és szabadságát fenyegető kockázatokkal foglalkozó Médiapluralizmus Monitor eredményeit és ajánlásait a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó éves jelentésbe;
56. ösztönzi a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a médiaműveltség megerősítésére és a képzési és oktatási kezdeményezések valamennyi polgár körében történő előmozdítására az egész életen át tartó tanulás keretében formális, nem formális és informális oktatás útján, többek közt különös figyelmet fordítva a tanárok alap- és továbbképzésére, illetve támogatására, és ösztönözve az oktatási és képzési ágazat és valamennyi érdekelt fél – többek között médiaszakemberek, civil társadalom és ifjúsági szervezetek – közötti párbeszédet és együttműködést; megerősíti, hogy támogatni kell az életkornak megfelelő, innovatív eszközöket a szerepvállalás növelése és az online biztonság a tanterv kötelező elemeiként való előmozdítása érdekében, valamint hogy egyedi technológiai műveltségi projektek és megfelelő infrastruktúráis beruházások együttes alkalmazásával át kell hidalni a digitális szakadékot az információhoz való egyetemes hozzáférés biztosítása érdekében;
57. hangsúlyozza, hogy a médiatartalmak használatával és létrehozásával kapcsolatos kritikai értékelő és elemző érzék kialakítása alapvetően fontos az aktuális kérdések megértése, a közülethez való hozzájárulás, valamint az embereknek az egyre komplexebb és összekapcsoltabb mediakörnyezetben rejlő veszélyekről és átalakító potenciálról szerzett ismeretei szempontjából; hangsúlyozza, hogy a médiaműveltség kulcsfontosságú demokratikus képesség, amely növeli a polgárok szerepvállalását; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alakítsanak ki egyedi intézkedéseket médiaműveltséget érintő projektek – így az Egyetemes médiaműveltség kísérleti projekt – előmozdítása és támogatása céljából, és az Európai Unió oktatási politikájának szerves részeként dolgozzanak ki a polgárok minden korcsoportját és a média valamennyi típusát célzó, átfogó médiaműveltségi szakpolitikát, amely ennek megfelelően a vonatkozó uniós finanszírozási keretek, például az európai strukturális és beruházási alapok és a Horizont 2020 támogatásában részesül;
58. aggodalommal állapítja meg, hogy – amint azt a 2016. évi médiapluralizmus-monitor hangsúlyozza – veszélyben van a kisebbségek, a helyi és regionális közösségek, a nők és a fogyatékkal élő személyek médiához való hozzáférése; hangsúlyozza, hogy a befogadó média alapvető fontosságú egy nyitott, szabad és pluralisztikus mediakörnyezetben, valamint hogy minden polgárnak joga van ahhoz, hogy anyanyelvén – legyen az állam hivatalos nyelve vagy kisebbségi nyelv – juthasson független információhoz; fontosnak tartja, hogy az európai újságírók – különösen a kevésbé használt és kisebbségi nyelveken dolgozók – számára megfelelő képzési és átképzési lehetőségeket biztosítsanak; ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék és támogassák a médiához való hozzáférést javító kutatást, projekteket és politikákat, valamint a kiszolgáltatott kisebbségi csoportokat célzó vonatkozó kezdeményezéseket (például a kisebbségi nyelvű média számára biztosított

szakmai gyakorlatokra vonatkozó kísérleti projektet), továbbá hogy garantálják valamennyi polgár számára a részvétel és a véleménynyilvánítás lehetőségét;

59. ösztönzi a médiaágazatot, hogy társszabályozási mechanizmusok, belső magatartási kódexek és más önkéntes fellépések útján védje meg a nemek közötti egyenlőséget a médiapolitikában és a gyakorlatban;
60. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsanak (többek között az ágazat döntéshozóinak szánt) szociális kampányokat, oktatási programokat, célzottabb képzéseket és tudatosságra ébresztő kampányokat, hogy mind nemzeti, mind európai szintű finanszírozás és ösztönzés révén előmozdítsák az egyenlő értékeket és gyakorlatokat a nemek között a médiaágazatban tátongó szakadék kezelése érdekében;
61. javasolja, hogy a Bizottság dolgozzon ki ágazati stratégiát az európai médiaágazat számára az innováció és a fenntarthatóság alapján; úgy véli, hogy egy ilyen stratégiának meg kell erősítenie az EU médiaszereplői közti, határokon átnyúló együttműködést és koprodukciókat annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet sokszínűségekre és ösztönözze a kultúrák közötti párbeszédet, fokozza az együttműködést valamennyi európai intézmény, különösen az Európai Parlament egyes szerkesztőségeivel és audiovizuális szolgálataival, valamint hogy előmozdítsa az uniós ügyek médiában való megjelenését és láthatóságát;
62. hangsúlyozza, hogy további modelleket kell kidolgozni egy olyan európai közszolgálati műsorszóró platform létrehozása érdekében, amely előmozdítja az egész Unióra kiterjedő, tényekre, eltérő nézetekre és tiszteletre alapuló politikai vitákat, hozzájárul a vélemények sokszínűségéhez az új, konvergens médiakörnyezetben, és előmozdítja az Unió láthatóságát annak külkapcsolataiban;
63. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy védjék meg a média szabadságát és a szólásszabadságot a kortárs művészetben olyan műalkotások létrehozásának támogatásával, amelyek társadalmi kérdéseket jelenítenek meg, ösztönzik a kritikai vitát, és inspirálják az ellenkező véleményeket;
64. hangsúlyozza, hogy meg kell szüntetni az információs tartalmak területi alapú korlátozását, lehetővé téve az uniós polgárok számára, hogy hozzáférjenek a többi tagállam televíziócsatornáinak online, lekérhető és visszajátszásos műsoraihoz;
65. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Európa Tanács főtitkárának.